Öybirliği

YEREL YÖNETİMLER VE DEMOKRASİ SEMPOZYUMU

SYMPOSIUM ON LOCAL GOVERNMENTS AND DEMOCRACY

Bildiri Özet Kitabı
Abstract Proceedings Book
13 Mart 2024
Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi

Ed: Doç. Dr. Hüseyin Melih ÇAKIR

onikilevha

Yerel Yönetimler ve Demokrasi Sempozyumu Symposium On Local Governments and Democracy Bildiri Özet Kitabı Abstract Proceedings Book 13 Mart 2024 Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi

Editör: Doç. Dr. Hüseyin Melih ÇAKIR

YAYIN TARİHİ: EKİM 2024

E-ISBN: 978-625-432-987-6

© **ON İKİ LEVHA YAYINCILIK A. Ş.**

Adres Prof. Nurettin Mazhar Öktel Sokak No: 4/1 Şişli / İSTANBUL

Telefon (850) 811 01 41

Faks (212) 224 40 02

Web www.onikilevha.com.tr

E-Posta bilgi@onikilevha.com.tr

Ed: Doç. Dr. Hüseyin Melih ÇAKIR

Öybirliği

YEREL YÖNETİMLER VE DEMOKRASİ SEMPOZYUMU

SYMPOSIUM ON LOCAL GOVERNMENTS AND DEMOCRACY

Bildiri Özet Kitabı
Abstract Proceedings Book
13 Mart 2024
Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi

onikilevha

MARMARA ÜNİVERİTESİ HUKUK FAKÜLTESİ
ve
OYBİRLİĞİ DERNEĞİ

YEREL YÖNETİMLER VE DEMOKRASİ SEMPOZYUMU

Sempozyum Bilim Kurulu

Prof. Dr. Hasan Nuri YAŞAR,
Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi

Prof. Dr. Turan YILDIRIM,
Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi

Prof. Dr. Zehreddin ASLAN,
İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi

Prof. Dr. Halit Eyüp ÖZDEMİR,
İstanbul Medipol Üniversitesi Hukuk Fakültesi

Prof. Dr. Nail YILMAZ,
Marmara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi

Sempozyum Düzenleme Kurulu

Doç. Dr. Hüseyin Melih ÇAKIR,
Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi

Ar. Gör. Muhammed Cihad ŞAYLAN,
Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi

Ar. Gör. Melike Sevim AYNURAL,
Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi

Ar. Gör. Zehra KARAARSLAN,
Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi

Ar. Gör. Rukiye Merve SAKARYA,
Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi

Yerel Yönetimler ve Demokrasi Sempozyumu

Oybirliği

Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi

Açılış Konuşması 10:00 - 10:30

Doç. Dr. Hüseyin Melih ÇAKIR
Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi İdare Hukuku ABD.
Oybirliği Derneği Başkanı

I. Oturum 10:30 – 11:20

Oturum Başkanı

Prof. Dr. Hasan Nuri YAŞAR
Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi İdare Hukuku ABD.

Konuşmacılar

Doç. Dr. Zafer İÇER
Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Ceza Hukuku ABD.
Seçim Suçlarına Genel Bir Bakış

Dr. Öğr. Üyesi Ömer Faruk EROL
İbn Haldun Üniversitesi Hukuk Fakültesi İdare Hukuku ABD.
İyi Yönetişim İlkeleri ve Kent Konseyi: Dünü, Bugünü ve Yarını

Soru - Cevap

11:20 – 11:30

II. Oturum 11:30 – 12:20

Oturum Başkanı

Prof. Dr. Turan YILDIRIM
Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi İdare Hukuku ABD.

Konuşmacılar

Dr. Öğr. Üyesi Nurhan YAPRAK
İstanbul Ticaret Üniversitesi Hukuk Fakültesi İdare Hukuku ABD.
Mahalli Kamu Hizmetlerinin İfasında Belediye Meclis Üyelerinin Rolü

Dr. Öğr. Üyesi Osman Safa BURSALI
Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Tarihi ABD.
Osmanlı Yerel Yönetimler Hukukunun Genel Çerçevesi

Soru - Cevap

12:20- 12:30

III. Oturum 13:00-13:50

Oturum Başkanı

Prof. Dr. Zehreddin ASLAN
İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi İdare Hukuku ABD.

Konuşmacılar

Dr. Öğr. Üyesi Hulusi Alphan DİNÇKOL
Özyeğin Üniversitesi Hukuk Fakültesi İdare Hukuku ABD.
Belediyelerin İmar Faaliyetlerine Katılım

Dr. Öğr. Üyesi Alper IŞIK
Sakarya Üniversitesi Hukuk Fakültesi Genel Kamu Hukuku ABD.
Dünya'da Elektronik Oy Verme Uygulamaları

Soru - Cevap

13:50-14:00

IV. Oturum 14:00-14:50

Oturum Başkanı

Prof. Dr. Nail YILMAZ
Marmara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü

Konuşmacılar

Dr. Öğr. Üyesi Sinan SEÇKİN
Medipol Üniversitesi Hukuk Fakültesi İdare Hukuku ABD.
Mahalle Muhtarları Hakkında Görevden Uzaklaştırma Tedbiri Uygulanması

Dr. Öğr. Üyesi Ahmet Cemil SOYLU
Gümüşhane Üniversitesi İİBF. S.B.K.Y. Bölümü
Mahalle Muhtarlarının Kaldırılması Tartışması ve Hukuki Durum

Soru - Cevap

14:50-15:00

Genel Değerlendirme ve Kapanış 15:00 - 15:30

BİLİM KURULU
Prof. Dr. Hasan Nuri YAŞAR
Prof. Dr. Turan YILDIRIM
Prof. Dr. Zehreddin ASLAN
Prof. Dr. Halit Eyüp ÖZDEMİR
Prof. Dr. Nail YILMAZ

DÜZENLEME KOMİTESİ
Doç. Dr. Hüseyin Melih ÇAKIR (Düzenleme Kurulu Başkanı)
Ar. Gör. Muhammed Cihad ŞAYLAN
Ar. Gör. Melike Sevim AYNURAL
Ar. Gör. Zehra KARAARSLAN
Ar. Gör. Rukiye Merve SAKARYA

Yer ve Tarih:
Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Konferans Salonu
13 Mart 2024 / Çarşamba

İletişim:
info@oybir.org
zehra.karaarslan@marmara.edu.tr

Kayıt: Katılımcıların 10.03.2024 tarihine kadar iletişim kısmında yer alan e-posta adreslerine isim ve soyisimlerini bildirmeleri halinde adlarına katılım sertifikası düzenlenecektir.

Sempozyumun Düzenleme Kuruluna Akademisyen Temsilci Atanmasına İlişkin Yazı

Evrak Tarih ve Sayısı: 22.02.2024-739456

T.C.
MARMARA ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Personel Daire Başkanlığı

Sayı : E-65541554-041-739456 22.02.2024
Konu : Akademisyen Görevlendirilmesi

DAĞITIM YERLERİNE

İlgi : 20.02.2024 tarihli ve 55901358-900-736370 sayılı yazı

Üniversitemiz Hukuk Fakültesi tarafından 13 Mart 2024 tarihinde Hukuk Fakültesi Konferans Salonunda düzenlenmesi planlanan "Yerel Yönetimler ve Demokrasi" konulu sempozyumunda Akademisyen Temsilcisi olarak Üniversitemiz Hukuk Fakültesi Öğretim Üyesi Doç.Dr.Hüseyin Melih ÇAKIR görevlendirilmiştir.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

Prof. Dr. Mustafa KURT
Rektör

Ek:
1- İlgi Yazı Sureti (1 Sayfa)
2- Diğer Belgeler (2 Sayfa)

Dağıtım:
Doç. Dr. HÜSEYİN MELİH ÇAKIR
Hukuk Fakültesi Dekanlığına

Bu belge, güvenli elektronik İmza ile imzalanmıştır.
Doğrulama Kodu :BSRNR9Z6HF Pin Kodu :05082 Belge Takip Adresi : https://turkiye.gov.tr/ebd?eK=5709&eD=BSRNR9Z6HF&eS=739456
Adres:Marmara Üniversitesi Göztepe Yerleşkesi Personel Daire Başkanlığı 34722
Kadıköy / İSTANBUL
Telefon:0216 777 1150 Faks:0216 777 1151
e-Posta:personel@marmara.edu.tr Elektronik Ağ:http://pdb.marmara.edu.tr
Kep Adresi:marmarauniversitesi@hs01.kep.tr
Bilgi için: BURAK ARAS
Unvanı: Şube Müdürü (Tdv.)
Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

ÖNSÖZ

Ülkemiz 14 Mayıs 2023 tarihinde yapılan 'Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı ve Milletvekilli Genel Seçimleri'yle birlikte bir seçim maratonuna girmiştir. 14 Mayıs seçimlerinin hemen ardından 28 Mayıs 2023 tarihinde gerçekleştirilen "Cumhurbaşkanı Seçimi İkinci Oylaması" ve aradan bir yıl geçmeden 31 Mart 2024 tarihinde 'Mahalli İdareler Genel Seçimleri'nin gerçekleştirilmesi sonrasında seçim maratonu sona ermiştir. Bilindiği üzere seçimler, halkın demokratik süreçlere katılımı açısından büyük önemi haizdir. Bu kısa zaman diliminde gerçekleştirilen seçimlerin, kamuoyunun gündemini fazlasıyla meşgul ettiği açıksa da; demokrasi ve seçim ilişkisi bağlamında bilimsel düzeyde yeterince tartışıldığını söylemek oldukça zordur.

Toplumun ihtiyaç duyduğu bilimsel çalışmaların ve uzman insan kaynağının üretim görevi akademinin varlık sebepleri arasında yer almaktadır. Öte yandan, sivil toplum kuruluşlarının da demokratik bir toplumun inşası, varlığını devam ettirmesi ve geliştirilmesi için kendi faaliyet alanlarına giren ve kamuoyunun gündemini meşgul eden konulara katkı sunmaları tabiidir. İşte seçimler vesilesiyle gündeme gelen demokrasi tartışmalarını hukuki boyutuyla değerlendirmek ve tartışmalara bilimsel bir perspektifle katkı sunmak amacı, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi ile demokrasinin tüm bileşenlerine yönelik çalışmalar yürüten Oybirliği Derneği açısından ortaktır. Bu ortak amaç doğrultusunda OyBirliği Derneği ve Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi İdare Hukuku Anabilim Dalı öncülüğünde 13 Mart 2024 tarihinde, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Konferans Salonu'nda "Yerel Yönetimler ve Demokrasi" konulu sempozyum düzenlenmiştir.

Çeşitli üniversitelerden değerli öğretim üyelerinin katkılarıyla gerçekleştirilen sempozyumda, 'Yerel Yönetimler ve Demokrasi' teması, oldukça geniş bir çerçevede -idare hukuku, ceza hukuku, genel kamu hukuku, anayasa hukuku ve hukuk tarihi yönleri ile- daha evvel hak ettiği kadar üzerine düşülmemiş konuları da içerek şekilde bir arada ve bir bütün olarak ele alınmıştır.

Öncelikle bu bilimsel toplantıyı bildirileri ile var eden değerli öğretim üyeleri ile katkı ve sorularıyla sempozyumu zenginleştiren değerli katılımcılarımıza çok teşekkür ediyoruz.

Sempozyumumuza ev sahipliği yapan Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi'ne ve sempozyumun bilim kurulunda yer alan saygıdeğer hocalarımız Prof. Dr. Hasan Nuri YAŞAR'a, Prof. Dr. Turan YILDIRIM'a, Prof. Dr. Zehreddin ASLAN'a, Prof. Dr. Halit Eyüp ÖZDEMİR'e ve Prof. Dr. Nail YILMAZ'a teşekkürlerimizi sunuyoruz.

Sempozyum fikrinin doğmasından özet bildiri kitabının yayınlanmasına kadar olan tüm süreçlere katkı sunan meslektaşlarımız ile Oybirliği Derneği ve Oybirliği Gönüllüleri'ne teşekkürü bir borç biliyoruz.

Son olarak ise özet bildiri kitabının basımını üstlenen Erol ÖZ Beyefendi ile On İki Levha Yayıncılık ve tüm çalışanlarına teşekkür ediyoruz.

Doç. Dr. Hüseyin Melih ÇAKIR
Sempozyum Düzenleme Kurulu
Başkanı

İÇİNDEKİLER

Seçim Suçlarına Genel Bir Bakış 1
Doç. Dr. Zafer İÇER
İyi Yönetişim İlkeleri ve Kent Konseyi: Dünü, Bugünü ve Yarını 5
Dr. Öğr. Üyesi Ömer Faruk EROL
Mahalli Kamu Hizmetlerinin İfasında Belediye Meclis Üyelerinin Rolü 9
Dr. Öğr. Üyesi Nurhan YAPRAK
Osmanlı Yerel Yönetimler Hukukunun Genel Çerçevesi 13
Dr. Öğr. Üyesi Osman Safa BURSALI
Belediyelerin İmar Faaliyetinde Katılım 17
Dr. Öğr. Üyesi Hulüsi Alphan DİNÇKOL
Dünya'da Elektronik Oy Verme Uygulamaları 21
Dr. Öğr. Üyesi Alper IŞIK
Mahalle Muhtarları Hakkında Görevden Uzaklaştırma Tedbiri Uygulanması 25
Dr. Öğr. Üyesi Sinan SEÇKİN
Mahalle Muhtarlıklarının Kaldırılması Tartışması ve Hukuki Durum 29
Dr. Öğr. Üyesi Ahmet Cemil SOYLU

SEÇİM SUÇLARINA GENEL BİR BAKIŞ

Doç. Dr. Zafer İÇER
Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Ceza ve Ceza Usul Hukuku ABD
ORCID ID: 0000-0002-2628-9055
zafericer@marmara.edu.tr

ÖZET

Demokrasinin birçok unsuru bulunmaktadır. Çok partili sistem, çoğunluğun yönetimi, çoğulculuk, eşitlik, halkın yönetime aktif katılımı bunlardan bazılarıdır. Hiç şüphesiz, demokrasinin en önemli unsurlarından biri de seçimlerdir. Demokrasi, yalnızca seçimlerin yapılmasının yeterli olduğu bir yönetim biçimi değildir. Ancak demokrasi, seçimlerin varlığının zorunlu olduğu bir yönetim modelidir. Bu bakımdan, seçimlerin yapılması, demokratik devletin vazgeçilmez bir özelliğidir.

Demokratik sistemin düzgün bir şekilde işleyebilmesi, seçimlerin demokrasinin temel kuralları ve hukukun gereği olarak adil ve dürüst bir ortamda yapılması ile mümkün olabilir. Bu sebeple, birçok çağdaş ve demokratik ülkelerde olduğu gibi ülkemizde de seçimlerin belirli esaslara göre yapılması kabul edilmiştir. Buna göre, seçimler, serbest, eşit, tek dereceli genel oy esaslarına göre yapılır. Her seçmenin kendi oyunu kullanması esastır. Oyların gizli verilmesi, bununla birlikte sayımı, dökümü ve tutanaklara bağlanmasının açık olarak yapılması gerekir.

Demokrasinin ve hukuk devletinin korunabilmesi için, seçimlerin yasalarca belirlenmiş esaslar çerçevesinde ve sağlıklı bir ortamda sürdürülebilmesi gerekir. Bu gereklilik, devlete seçimlerin güvenli bir şekilde yapılmasını temin etme ödevini yüklemektedir. Bu yükümlülüğün bir sonucu olarak, ülkemizde yasa koyucu tarafından birçok yasal tedbir

alınmış olup seçim düzenini ve güvenliğini bozabilecek birçok davranış idari ve cezai yaptırıma bağlanmıştır. Seçim suçları ile, hem demokratik sistemin sağlıklı bir şekilde işlemesi amaçlanmış, hem de vatandaşların seçme ve seçilme hakkı korunmak istenmiştir.

298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanun'un 179'uncu maddesine göre seçim suçları, seçim işlerinde yasal olarak görevlendirilmiş bulunan kimselerin bu görevleri dolayısıyla işlemiş oldukları fiiller ile her kim tarafından işlenirse işlensin Seçim Kanunu'na aykırı bulunan fiil ve hareketlerdir. 298 sayılı Kanun'da, seçim suçları ile ilgili idari ve cezai yaptırımla karşılından fiiller, 133 ila 172 nci maddelerde düzenlenmiştir. Seçim Kanunu'ndaki bu suç tiplerini; seçim kurullarına karşı işlenen suçlar, seçmen kütüğünün hazırlanmasına ilişkin suçlar, propaganda toplantılarına karşı suçlar, radyo ve televizyon yayınları ile ilgili suçlar, yasak propaganda suçları, oy sandığı üzerinde işlenen suçlar ve oy verme sonucuna tesir eden suçlar gibi çeşitli kategoriler altında incelemek mümkündür. Seçim suçlarının soruşturulması ve kovuşturmasına ilişkin hükümlere ise, 298 sayılı Kanun'un 173 ila 180'inci maddelerinde yer verilmiştir.

Anahtar kelimeler: demokrasi, seçim, seçim kanunu, seçim suçları.

AN OVERVIEW OF ELECTION CRIMES

ABSTRACT

Democracy has many elements. Multi-party system, rule of the majority, pluralism, equality, active participation of the people in governance are some of them. Undoubtedly, one of the most important elements of democracy is elections. Democracy is not a form of government in which only elections are sufficient. However, democracy is a model of government in which the existence of elections is mandatory. In this respect, holding elections is an indispensable feature of a democratic state.

The proper functioning of the democratic system can only be possible if elections are held in a fair and honest environment in accordance with the basic rules of democracy and the law. For this reason, as in many modern and democratic countries, it has been accepted in our country that elections shall be held according to certain principles. Accordingly, elections shall be held on the basis of free, equal, one-run universal suffrage. It is essential that each voter casts his/her own vote. Votes must be cast in secret, and the counting, tabulation and recording of votes must be done openly.

In order to protect democracy and the rule of law, elections must be conducted within the framework of the principles laid down by law and in a healthy environment. This requirement imposes a duty on the state to ensure that elections are held in a safe manner. As a result of this obligation, many legal measures have been taken by the legislator in our country and many behaviours that may disrupt the order and security of elections are subject to administrative and criminal sanctions. With the electoral offences, both the healthy functioning of the democratic system is aimed and the right of citizens to vote and be elected is wanted to be protected.

According to Article 179 of the Code No. 298 on the Basic Provisions of Elections and Voter Registers, election offences are the acts committed by those who are legally assigned to election affairs due to their

duties, and the acts and actions that are contrary to the Election Code, regardless of who commits them. In Code No. 298, the acts that are subject to administrative and criminal sanctions related to election offences are regulated in Articles 133 to 172. It is possible to examine these types of offences in the Election Code under various categories such as offences committed against election boards, offences related to the preparation of the electoral register, offences against propaganda meetings, offences related to radio and television broadcasts, prohibited propaganda offences, offences committed on the ballot box and offences affecting the result of voting. The provisions on the investigation and prosecution of election offences are set forth in Articles 173 to 180 of Code No. 298.

Key Words: democracy, election, election code, election crimes.

İYİ YÖNETİŞİM İLKELERİ VE KENT KONSEYİ: DÜNÜ, BUGÜNÜ VE YARINI

Dr. Öğr. Üyesi Ömer Faruk EROL
İbn Haldun Üniversitesi Hukuk Fakültesi
İdare Hukuku ABD
ORCID ID: 0000-0002-7595-8972
omer.erol@ihu.edu.tr

ÖZET

5393 sayılı Belediye Kanunu Madde 76'da, kent yaşamında; şehir vizyonunun ve hemşehrilik bilincinin geliştirilmesi, şehrin hak ve hukukunun korunması, sürdürülebilir kalkınma, çevreye duyarlılık, sosyal yardımlaşma ve dayanışma, saydamlık, hesap sorma ve hesap verme, katılım ve yerinden yönetim ilkelerini hayata geçirmeye çalışmak üzere Kent Konseyleri düzenlenmiştir. Kent Konseyleri, sürdürülebilir kalkınma ilkeleri temelinde şehrin kalkınma öncelikleri ve sorunları ile vizyonlarının belirlendiği, tartışıldığı, çözümlerin geliştirildiği demokratik yapılar ile yönetişim mekanizmalarının bir örneğidir. Kent Konseylerinin hayata geçirilmesine yönelik 2006 yılında Resmi Gazetede yayımlanan Kent Konseyi Yönetmeliği sonrasında, uygulamada il ve ilçe düzeyinde birçok Kent Konseyi kurulmuş ve faaliyete geçmiştir. Günümüze kadar Kent Konseylerinin işleyişine dair yönetişim mekanizmaları ve örnek uygulamalar ortaya çıkmıştır. Öte yandan Sayıştay raporlarında, Kent Konseylerinin bütçe, tüzel kişilik ve tahsis hususları başta olmak üzere çeşitli konularda ortaya çıkan mevzuata aykırı uygulamalara dair tespit ve bulgular belirtilmektedir. Gerek Kent Konseyleri ve ilgili idareler tarafından yayımlanan faaliyet raporları gerekse de Sayıştay raporları ile yargı uyuşmazlıklarına konu olan hususlar bir arada incelendiğinde, Kent Konseylerinin teşekkülüne ve işleyişine dair yasal düzenlemelerde değişiklik

ve iyileştirmelerin yapılmasının isabetli olacağı sonucu ortaya çıkmaktadır. Bu değişiklikler, günümüzde e-devlet uygulamaları örneğinde dijitalleşen idari işleyiş ile birlikte değerlendirilebilir ve yeni dijital yönetişim mekanizmaları Kent Konseyleri örneğinde tesis edilebilir. Ayrıca Kent Konseylerinin teşekkülüne dair objektif kuralların yasal düzenlemelerde yer alması, işleyişine dair ise sadece sivil toplum kuruluşu ile örgütlenmiş bireylerin değil, buna ilaveten vatandaşların da bireysel olarak katılımını sağlayabilecek mekanizmaların tesis edilmesi isabetli olacaktır. Netice itibariyle Kent Konseyleri, Türk idari yapısı kapsamında, iyi yönetişim ilkelerinin hayata geçirilmesi için iyi bir örnek niteliğindedir. Günümüzde uygulamada ortaya çıkan aksaklıkların ve hukuki uyuşmazlıkların değerlendirilmesi ile gerçek manada katılım ve yerinden yönetim ilkelerinin hayata geçirilmesine yönelik revizyonların yapılması ve dijital yönetişim mekanizmalarının kurulması isabetli olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Kent Konseyleri, İyi Yönetişim İlkeleri, Dijital Yönetişim Mekanizmaları, Katılım ve Yerinden Yönetim İlkesi.

GOOD GOVERNANCE PRINCIPLES AND CITY COUNCIL: PAST, PRESENT AND FUTURE

ABSTRACT

Article 76 of the Municipality Law No. 5393 regulates City Councils in order to try to realize the principles of sustainable development, sensitivity to the environment, social cooperation and solidarity, transparency, questioning and accountability, participation and decentralization in urban life. City Councils are an example of democratic structures and governance mechanisms where development priorities, problems and visions of the city are determined, discussed and solutions are developed on the basis of sustainable development principles. Following the City Council Regulation published in the Official Gazette in 2006 for the realization of City Councils, many City Councils have been established and put into operation at provincial and district level. Until today, governance mechanisms and exemplary practices have emerged regarding the functioning of City Councils. On the other hand, the Turkish Court of Accounts reports indicate observations and findings on practices contrary to the legislation on various issues such as budget, legal personality and allocation of City Councils. When the activity reports published by the City Councils and the relevant administrations as well as the Turkish Court of Accounts reports and the issues subject to judicial disputes are analyzed together, it is concluded that it would be appropriate to make changes and improvements in the regulations regarding the formation and functioning of the City Councils. These changes can be evaluated together with the digitalised administrative functioning in the example of e-government applications and new digital governance mechanisms can be established in the example of City Councils. In addition, it would be appropriate to include objective rules regarding the formation of City Councils in regulations and to establish mechanisms that can ensure the participation of not only non-governmental organizations but also individual citizens. In conclusion, City Councils are a good example for the realization of good governance principles within the Turkish administrative structure. In order to truly implement the concepts of decentralizati-

on and participation, it would be appropriate to build digital governance mechanisms through revisions and an assessment of the legal disputes and failures that occur in current practice.

Key Words: City Councils, Good Governance Principles, Digital Governance Mechanisms, Participation and Decentralization Principle.

MAHALLİ KAMU HİZMETLERİNİN İFASINDA BELEDİYE MECLİS ÜYELERİNİN ROLÜ

Dr. Öğr. Üyesi Nurhan YAPRAK
İstanbul Ticaret Üniversitesi Hukuk Fakültesi
İdare Hukuku ABD
ORCİD ID: 0000-0002-4444-7838
nyaprak@ticaret.edu.tr

ÖZET

Belediye meclisleri yerel halk tarafından seçilen üyelerden oluşmaktadır. Meclis üyeliğine seçilenler, belediye meclisine verilen görev ve yetkilerin kullanımında kullanacakları oylarla mahalli kamu hizmetlerinin ifasında söz sahibi olmaktadırlar. Aynı zamanda, mecliste konuşulacak konularla ilgili olarak görüşlerini ortaya koyabilir, gündemle ilgili teklifte bulunabilir, meclis gündemine madde eklenmesini isteyebilir ve hatta başkanın izin vermesi halinde gündem dışı da konuşabilirler. Belediye meclis üyeleri, mahalli kamu hizmetlerine yönelik alınacak kararlara katılmanın yanında, bu kararların gereğinin yerine getirilip getirilmediğini denetleme yetkisini de haizdir. Bu yetkiyi, 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Bilgi edinme ve denetim yolları" başlıklı 26'ncı maddesine göre meclis üyeleri, meclis başkanlığına önerge vererek belediye işleriyle ilgili konularda sözlü veya yazılı soru sormak, üyelerin en az üçte biri ile meclis başkanlığına istekte bulunmak, belediyenin işleriyle ilgili bir konuda genel görüşme açılmasını istemek, üye tam sayısının en az üçte biri oranındaki üyenin imzasıyla belediye başkanı hakkında gensoru önergesi vermek şeklinde kullanabilirler. Bunun yanında meclis üyelerinin belediye başkanını yetersiz bularak görevine Valinin görüşü ve Danıştay'ın uygun bulma kararıyla son verilmesini sağlayabilmeleri mümkündür. Dolayısıyla yerel halk adına mahalli müşterek ihtiyaçların dile getirilmesi

ve hizmet ifası konusunda takibin sağlanmasının yerel halkın temsilcisi olan meclis üyelerinin asli görevi olduğu iddia edilebilir. Melis üyelerinin meclis çalışması dâhilinde ifa edecekleri görevleri dışında, belediyenin ihtisas ve denetim komisyonlarında, belediye encümeninde, başkanlık divanında görev alabilir ve hatta başkan yardımcısı ve başkan vekili de olabilirler. Ayrıca, ilçe belediyelerine seçilen üyelerden bir kısmı büyükşehir belediye meclisine de üye seçilebilmektedirler. Hatta bir meclis üyesi hem encümende hem mecliste hem komisyonda görev alabilmekte ve hatta büyükşehir belediye meclisine üye seçilebilmekte dolayısıyla bir meclis üyesi birçok sıfata sahip olabilmektedir. Böylece bir üye belediye teşkilatının birden çok organında görev almış olmaktadır. Çünkü konuyla ilgili, kanunda herhangi bir kısıtlama bulunmamaktadır. Bu durum ise mahalli kamu hizmetlerinin ifası konusunda alınacak kararları objektiflikten uzaklaştırmaktadır. Örneğin imar ihtisas komisyonunda yer alan bir üye hâlihazırda meclis üyesidir ve denetim komisyonunda da yer alabilir. İşbu sebeple üstlenilen görevlerin çokluğu sebebiyle meclis üyesi sağlıklı karar veremeyebilir. Ayrıca ilçe belediye meclisinden büyükşehir belediye meclisine seçilen üyenin hangi mahalli idare açısından temsil görevini ifa edeceği hususu da tartışılabilir. Dolayısıyla mahalli müşterek ihtiyaçların belirlenip bir mahalli kamu hizmeti olarak sunulmasında meclis üyelerinin alabileceği görevlerin sınırlandırılması ve görev alanın yasal düzenlemelerde net sınırlarla belirlenmesi büyük önem arz etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Meclis üyeliği, Mahalli kamu hizmeti, temsil, objektiflik, görev sınırı.

THE ROLE OF MUNICIPAL COUNCIL MEMBERS IN THE PERFORMANCE OF LOCAL PUBLIC SERVICES

ABSTRACT

Municipal councils consist of members elected by local community. Those elected as council members have a voice in the performance of local public services through the votes they cast in the exercise of the duties and powers given to the municipal council. At the same time, they can express their opinions on the issues to be discussed in the council, make proposals regarding the agenda, request that a topic to be added to the council's agenda, and even discuss topics out of agenda if the president allows. In addition to participating in decision-making processes regarding local public services, municipal council members also have the authority to supervise whether these decisions are fulfilled. According to Article 26 of the Municipality Law No. 5393 titled "Methods of Obtaining Information and Audit", council members may ask oral or written questions on matters related to municipal affairs by making a motion to the council chairmanship and make a request to the council chairmanship with at least one third of the members. They can use it to request a general discussion on a matter related to the municipality's affairs or to submit a motion of no confidence in the mayor with the signature of at least one-third of the total number of members. In addition, it is possible for the council members to find the mayor incompetent and have her terminated with the opinion of the Governor and the approval decision of the Council of State. Therefore, it can be claimed that it is the primary duty of the council members, who are representatives of the local community, to express the local common needs on behalf of the local community and to monitor the provision of services. Apart from the duties that the council members will perform within the scope of the council work, the members of the council can serve in the municipality's specialization and audit commissions, the municipal committee, the presidential council, and even become vice mayors and deputy mayors. In addition, some of the members elected to district municipalities can also be elected as members of the metropolitan municipal council. In

fact, a council member may hold multiple positions within the organs of municipal organization, serving in both the executive committee and the council, and even being elected to the metropolitan municipality council, thus holding several titles. Because there are no restrictions in the law on related matter. This consequence removes the objectivity of the decisions to be taken regarding the performance of local public services. For example, a member of the zoning specialization commission is already a council member and can also take part in the audit commission. Hence, the council member may not be able to make sound decisions due to the multitude of duties undertaken. Moreover, the question of which local authority a member elected from the district municipality council will represent in the metropolitan municipality council can also be debated. Therefore, in determining local common needs and providing them as a local public service, it is of great importance to limit the duties that council members can undertake and to define clear boundaries by legislative regulations.

Key Words: Council membership, local public service, representation, objectivity, limit of duty.

OSMANLI YEREL YÖNETİMLER HUKUKUNUN GENEL ÇERÇEVESİ

Dr. Öğr. Üyesi Osman Safa BURSALI
Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Hukuk Tarihi ABD
ORCID ID: 0000-0003-0556-9792
osman.bursali@marmara.edu.tr

ÖZET

Türkiye Cumhuriyeti hukukunun önemli unsurları arasında bulunan yerel yönetimlerin kurumsal kökeni dolaysız olarak Osmanlı Devletine uzanmaktadır. Yalnızca mevcut belediyelerin kuruluş tarihleri nazara alındığında dahi bunların önemli bir kısmının on dokuzuncu yüzyıldan beri varlıklarını devam ettirdiği görülmektedir. Osmanlı hukuku söz konusu olduğunda, idari sistem içinde yerel yönetimlere dikey olarak birkaç farklı katmanda ve yatay olarak birbirinden farklı türlerde yer verildiğini ifade etmek gerekir. Durumun böyle olmasında, özellikle Tanzimat öncesi dönemde Avrupa kökenli modern idari yapıdan ziyade Osmanlı Devletine özgü bir idari yapılanmanın mevcut olması etkilidir. Tanzimat'ın ilanından sonra Avrupa'daki idari sistemlerin ve özellikle Fransız tipi yönetim birimlerinin Osmanlı Devletine adapte edilmeye başladığı söylenebilir. Adaptasyonu amaçlayan yeni normlar ve bu normların meydana getirdiği idari yapılar, devletin sona ermesine kadar devamlı olarak değişme ve gelişme aşamaları kaydetmiştir. Sürecin uzun olmasında etkili olan bir faktör, Osmanlı Devletinde karar alıcı makamların idari reformları hayata geçirme konusunda tereddüt yaşamamalarına karşın, gerek yetkin bir modern yerel bürokrasinin gerekse de toplumun bu yerel bürokrasiye uyumunun derhal ortaya çıkmamasıdır. Ancak sürecin sonunda Osmanlı Devletinde yerel yönetim anlayışının yerleştiğini, temel normlarının

belirdiğini ve Türkiye Cumhuriyetinin devraldığı modern yerel yönetim birimlerinin ve bürokrasisinin oluştuğunu söylemek gerekir. Bu bildiride, Osmanlı yerel yönetimler hukukunun Tanzimat'tan önce ve sonraki dönemlerine ait genel çerçevesini göstermeyi hedefliyorum. Bildiride öncelikle yerel yönetim tabirinin Osmanlı hukukundaki karşılıklarını ele alacağım. Ardından Tanzimat öncesi dönemde yerel yönetim fonksiyonunu üstlenen birimler ve bu birimlerin üst yönetimde bulunan idari makamları tanıtacağım. Daha sonra modern yerel yönetim anlayışının Tanzimat'tan sonra Osmanlı hukukunda ortaya çıkışı ve gerek hukuksal gerekse kurumsal altyapısını tanıtacağım.

Anahtar Kelimeler: Osmanlı Hukuku, yerel yönetimler, belediye teşkilatı, Tanzimat reformları, Türk Hukuk Tarihi.

A GENERAL FRAMEWORK FOR OTTOMAN LOCAL GOVERNMENT LAW

ABSTRACT

The institutional origins of local governments, which are among the significant elements of the law of the Republic of Turkey, directly extend to the Ottoman Empire. Even when we pay attention only to the establishment dates of the existing municipalities, we see that a significant part of them have continued their existence since the nineteenth century. Regarding Ottoman law, I should note that local governments were included in several different layers vertically and in different types horizontally within the administrative system. That is because there was an administration specific to the Empire rather than a modern one of European origin, especially in the pre-Tanzimat period. One can say that after the declaration of Tanzimat, administrative systems in Europe, and especially French-type administrative units, began to be adapted to the Empire. New norms aimed at adaptation and the administration created by these norms constantly changed and developed until the end of the state. One factor that contributed to the length of the process was that, although the decision-making authorities in the Empire did not hesitate to implement administrative reforms, neither a competent modern local bureaucracy nor the society's adaptation to this local bureaucracy emerged immediately. However, at the end of the development process, the understanding of local government became popular in the Ottoman Empire. In this paper, I would like to show the general framework for Ottoman local government law before and after the Tanzimat. I will first discuss the equivalent of the term "local government" in Ottoman law. Then, I will introduce the units that undertook the local government function in the pre-Tanzimat period and the administrative authorities at the top of these units. Then, I will introduce the emergence of the modern approach to the local governments in Ottoman law after the Tanzimat and its legal and institutional infrastructure.

Keywords: Ottoman law, local governments, municipality, Tanzimat reforms, Turkish Legal History.

BELEDİYELERİN İMAR FAALİYETİNDE KATILIM

Dr. Öğr. Üyesi Hulüsi Alphan DİNÇKOL
Özyeğin Üniversitesi Hukuk Fakültesi
İdare Hukuku ABD
ORCID ID: 0000-0001-5698-4449
alphan.dinckol@ozyegin.edu.tr.

ÖZET

Anayasa'nın 127. maddesi kapsamında yerel ortak ihtiyaçların karşılanabilmesi adına kamu hizmetleri yürüten belediye, kamu hizmetlerini gerektiği şekilde yerine getirirken o coğrafyada yaşayan topluluğun ortak ihtiyacını doğru belirlemelidir. Bu noktada ortak ihtiyacın tespit edilebilmesi kapsamında en etkin idari usul ilkesi olarak karşımıza katılım ilkesi çıkmaktadır. Katılım ilkesi sayesinde idare, yürütülecek idari faaliyetlerde ilgililere yüksek fayda sunabilecektir. Bu faydanın sunulabilmesi için ilkenin çeşitli temel haklar ile ilişkisinin ortaya konması gerekir. Bu haklar, dinlenilme hakkı ve bilgi edinme ile belgelere erişim hakkıdır. Özellikle imar planlama faaliyetinde bu haklar eşliğindeki katılım ilkesinin uygulanması, ilgili bölgedeki herkesin ortak faydasını olabildiğince yüksek seviyede karşılanması amacını sağlayabilecektir. İmar planlaması bakımından 5393 sayılı Belediye Kanunu ile 3194 sayılı İmar Kanunu kapsamında hüküm altına alınmış çeşitli düzenlemeler ile imar faaliyetinde kendisini gösteren katılım ilkesi, yine aynı mevzuat bağlamında çeşitli engellerle de karşılaşmaktadır. İmar planlarının yerellik ilkesine bağlılığı ve belediyelerin hemşehrilik ilkesi ile demokrasi ilkesine uygun hareket etme zorunluluğu göze alındığında, katılım ilkesinin önemi biraz daha anlaşılmaktadır. Katılım, imar planı hazırlanırken ve kesinleşirken idari usule dahil edilebilirken kimi zaman ise planlara ilişkin yargılamada

kendisini göstermektedir. Ancak yine de mevcut düzlemde imar faaliyetindeki etkisi tartışmaya açıktır. Anket, halkoylaması ve benzeri araçların uygulamasının arttırılması, katılımın geliştirilebilmesi adına olumlu bir ivme yakalanmasını sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Katılım İlkesi, İdari Usul, İmar Faaliyeti, Belediye, Yerellik.

PARTICIPATION IN THE MUNICIPALITY'S ZONING PLANNING ACTIVITY

ABSTRACT

Within the scope of Article 127 of the Constitution, the municipality, which provides public services to meet local common needs, must correctly determine the common needs of the community living in that geography while performing public services as required. At this point, the principle of participation emerges as the most effective administrative procedure principle within the scope of identifying common needs. Via to the principle of participation, the administration will be able to provide high benefits to society in the administrative activities to be carried out. In order to provide this benefit, the principle's relationship with various fundamental rights must be revealed. These rights are the right to be heard and the right to reach to information and access to documents. Applying the principle of participation accompanied by these rights, especially in zoning planning activities, will ensure that the common benefit of everyone in the relevant region is met at the highest level possible. In terms of zoning planning, the principle of participation, which manifests itself in zoning activities through various regulations stipulated within the scope of the Municipality Law No. 5393 and the Zoning Law No. 3194, also encounters various obstacles within the context of the same legislation. Considering the adherence of zoning plans to the principle of locality and the obligation of municipalities to act in accordance with the principle of citizenship and democracy, the importance of the principle of participation becomes more evident. While participation can be included in the administrative procedure when preparing and finalizing the zoning plan, it sometimes manifests itself in the judging of the plans. However, its impact on the current development activity is open to debate. Increasing the application of surveys, referendums and similar tools will provide a positive momentum to improve participation.

Keywords: The Principle of Participation, Administrative Procedure, Zoning Activity, Municipality, Locality.

DÜNYA'DA ELEKTRONİK OY VERME UYGULAMALARI

Dr. Öğr. Üyesi Alper IŞIK
Sakarya Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Genel Kamu Hukuku ABD
ORCID ID: 0000-0002-3784-8297
alper@sakarya.edu.tr

ÖZET

Dünya'da siyasal katılımın düşmesi önemli bir sorun olarak kabul edilmektedir. Azalan siyasal ilgiyi tekrar canlandırmak için katılımı kolaylaştırıcı birtakım uygulamalar düşünülmektedir. Elektronik oy bu kapsamda azalan siyasal ilgiyi tekrar canlandırmanın bir yöntemi olarak ele alınmaktadır. Ayrıca elektronik oy yöntemlerinin hız ve maliyet bakımından da avantajları vardır.

Elektronik oy ile kastedilen yalnızca tek bir yöntem değildir. Birden çok elektronik oy yöntemi vardır. Bu yöntemler temel olarak elektronik cihazlar kullanılarak verilen oylar ve uzaktan verilen oylar şeklinde bir ayrıma tabi tutulabilir.

Elektronik cihazlar ise bulundukları bölgelere göre bir ayrıma tabi tutulmaktadır. Bu cihazlar tıpkı sandıklar gibi belirli bölgelerde ve görevliler gözetiminde bulunabileceği gibi, herhangi bir görevli gözetiminde olmadan tıpkı bankamatikler gibi herhangi bir yerde bulunabilir. Bu uygulamanın yarattığı önemli bir fark ise kişilerin oy bağlı oldukları bölgelerin dışındaki yerlerden de oy kullanmalarını mümkün kılmasıdır.

Elektronik cihazlarla ilgili olarak belirtilmesi gereken bir diğer ayrım da ispat amacıyla verilen oyun fiziki bir çıktısını veren veya herhangi bir

fiziksel çıktı vermeyen türlerdir. Bu uygulama özellikle oyların güvenliğini sağlamak için önem taşımaktadır.

Son ayrım ise internet üzerinden uzaktan oy verilmesidir[1]. Burada kullanıcı kendisine verilen bilgileri girerek oyunu kullanmakta ve tercihini merkeze iletmektedir.

Dünyada bu yöntemleri kullanan ülkeler arasında en öne çıkan örnek Estonya'dır[2]. Sonrasında İsviçre, ABD'nin bazı eyaletleri, Brezilya ve Hindistan gibi örnekler kayda değer örneklerdir. Elektronik oy uygulamalarının dünyada yaygınlık kazanması belirli sebeplerden dolayı mümkün olmamıştır. Genel olarak siyasal ilginin az olması, bunlara ek olarak itiraz süreçlerinin tatmin edici olmaması, siber güvenliğe ilişkin tehditler ve manipülasyon ihtimalleri bu sebeplerden bazılarıdır[3].

Anahtar Kelimeler: Elektronik oy, uzaktan oy, seçim, siyasal katılım, oy güvenliği

---

1 Eşref Barış Börekçi, "Oy Hakkının İnternetten Oy Kullanımı ile Dönüşümü", *Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi* 23/1 (2021), 607-638.

2 Bihterin Vural Dinçkol - Alper Işık, "Katılımcı Demokrasi ve Online Karar Alma Bağlamında E-Oy ve Estonya Örneği", *Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi* 25/2 (2019), 716-726.

3 Alper Işık, *Dijital Demokrasi* (İstanbul: On İki Levha Yayıncılık, 2020).

ELECTRONIC VOTING PRACTICES AROUND THE WORLD

ABSTRACT

The decline in political participation in the world is considered a significant problem. In order to revive the decreasing political interest, some practices that facilitate participation are being considered. In this context, electronic voting is considered a method to revive the decreasing political interest. In addition, electronic voting methods also have advantages in terms of speed and cost.

Electronic voting does not mean just one method. There are multiple methods of electronic voting. These methods can be divided into votes cast using electronic devices and remotely.

Electronic devices are differentiated according to their location. These devices can be located in certain areas and under the supervision of officers, just like ballot boxes, or they can be located anywhere, just like ATMs, without the supervision of any officer. A vital difference created by this application is that it allows people to vote from places other than their voting districts.

Another distinction that should be noted regarding electronic devices is the type that gives a physical output of the vote given for proof purposes or the type that does not give any physical output. This practice is critical to ensure the security of votes.

The last distinction is remote voting over the internet. Here, the user enters the information given to him, uses the vote and conveys his preference to the centre.

The most prominent example of countries that use these methods is Estonia. Examples such as Switzerland, some states of the USA, Brazil and India are notable examples. It has yet to be possible for electronic voting applications to become widespread worldwide for specific reasons. Some of these reasons are low political interest in general, unsatisfactory

objection processes, cyber security threats and manipulation possibilities.

Key Words: *Electronic voting, remote voting, election, political participation, voting secur*

MAHALLE MUHTARLARI HAKKINDA GÖREVDEN UZAKLAŞTIRMA TEDBİRİ UYGULANMASI

Dr. Öğr. Üyesi Sinan SEÇKİN
İstanbul Medipol Üniversitesi Hukuk Fakültesi
İdare Hukuku ABD
ORCID ID: 0000-0001-9540-9682
sseckin@medipol.edu.tr

ÖZET

Görevden uzaklaştırma, genel olarak, hakkında disiplin ve/veya ceza soruşturması yapılan memur veya diğer kamu görevlilerinin kamu hizmetinin gerektirdiği hallerde görevi başında kalarak görevine devam etmesinde sakınca görülmesi halinde uygulanabilen geçici bir idari tedbir olarak tanımlanmaktadır. Anayasanın 127. maddesinde ise görevleri ile ilgili bir suç sebebi ile hakkında soruşturma veya kovuşturma açılan mahalli idare organları veya bu organların üyelerinin, İçişleri Bakanı tarafından geçici bir tedbir olarak, kesin hükme kadar görevden uzaklaştırılabileceği düzenlenmiştir. Mahalle, Anayasanın 127. maddesinde sayılan mahalli idareler arasında yer almasa da, idari bir birim olarak 5393 sayılı Belediye Kanunu'nda düzenlenmiş bulunmaktadır. Buna göre mahallenin yönetim organlarını, muhtar ve ihtiyar heyeti oluşturmaktadır. Mahalle muhtarı ve ihtiyar heyeti üyeleri de mahalli idare seçimleriyle birlikte seçilmektedir. Mahalle muhtarlarının görev ve yetkileri ise esas olarak 4541 sayılı Şehir ve Kasabalarda Mahalle Muhtar ve İhtiyar Heyetleri Teşkiline Dair Kanun'da düzenlenmiş bulunmaktadır. Söz konusu Kanunda görevlerini ifada ihmal ve terahi (gecikme) gösteren muhtarların görevlerine son verilebileceği düzenlenmiş olsa da görevde bulunan muhtarların geçici bir tedbir olarak görevden uzaklaştırılmalarına dair kanuni bir

düzenleme bulunmamaktadır. Ancak uygulamada İçişleri Bakanlığı genelgelerine dayanılarak mahalle muhtarları hakkında mülki idare amirleri tarafından görevden uzaklaştırma tedbiri uygulanabilmektedir. Bununla birlikte söz konusu uygulama, Anayasanın 123. maddesinde düzenlenen kanuni idare ilkesine, seçilme hakkının kanunla düzenlenmesini öngören 67. maddeye ve temel hak ve özgürlüklerin kanunla sınırlanabileceğini öngören 13. maddesine aykırılık teşkil etmektedir. 5393 sayılı Belediye Kanunu'nda mahalle muhtarı için öngörülen fonksiyon dikkate alındığında da söz konusu uygulamanın yerel demokrasiyi de olumsuz etkilediği düşünülmektedir. Ayrıca 6360 sayılı Kanun ile büyükşehir belediyelerinde köylerin mahalleye dönüştürülmesiyle birlikte, mahalle muhtarı sayısında da ciddi bir artış olmuştur. Dolayısıyla mahalle muhtarlarının görevden uzaklaştırılmasına ilişkin hususların kanunla açık şekilde düzenlenmesi acil bir ihtiyaç haline gelmiştir.

Anahtar Kelimeler: Görevden uzaklaştırma, kanuni idare ilkesi, mahalle muhtarı, seçilme hakkı.

PRACTISE OF SUSPENSION FROM DUTY ON MUKHTARS OF NEIGHBORHOOD

ABSTRACT

Suspension from duty is generally defined as a temporary administrative measure that can be applied to civil servants or other public officials who are subject to disciplinary and/or criminal investigations, if it is deemed inconvenient for them to continue their duties by remaining on duty in cases required by the public service. Article 127 of the Constitution stipulates that local administration bodies or members of these bodies who are under investigation or prosecution for an offense related to their duties may be suspended from office by the Minister of Interior as a temporary measure until final judgment. Although the neighborhood is not among the local administrations listed in Article 127 of the Constitution, it is regulated in the Municipality Law No. 5393 as an administrative unit. Accordingly, the governing bodies of the neighborhood are the mukhtar and the council of elders. The mukhtar of neighborhood and the members of the council of elders are also elected together with the local administrations elections. The duties and powers of mukhtar of neighborhood are mainly regulated in the Law No. 4541. Although it is stated in the Law in question that mukhtar who show negligence and delay in performing their duties may be dismissed from office, there is no legal provision on the suspension of mukhtars from office as a temporary measure. However, in practice, based on the circulars of the Ministry of Interior, neighborhood mukhtars may be suspended from duty by the local administrative chiefs. However, this practice is contrary to the principle of lawful administration set out in Article 123 of the Constitution, Article 67, which stipulates that the right to be elected must be regulated by law, and Article 13, which stipulates that fundamental rights and freedoms may be restricted by law. Considering the function envisaged for the mukhtar of neighborhood in the Municipality Law No. 5393, it is thought that this practice also negatively affects local democracy. In addition, with the transformation of villages into neighborhoods in metropolitan municipalities with Law No. 6360, there has been a significant

increase in the number of mukhtar of neighborhood. Therefore, it has become an urgent need to clearly regulate the issues regarding the suspension of mukhtar of neighborhood by law.

Keywords: Suspension from duty, the principle of legal administration, mukhtar of neighborhood, right to be elected.

MAHALLE MUHTARLIKLARININ KALDIRILMASI TARTIŞMASI VE HUKUKİ DURUM

Dr. Öğr. Üyesi Ahmet Cemil SOYLU
Gümüşhane Üniversitesi İİBF
ORCID ID: 0000-0002-2130-4447
a.cemilsoylu@hotmail.com

ÖZET

Dünyada ve ülkemizde yerel yönetim sistemlerinin en temel birimlerinden birini oluşturan mahalle kavramının üzerinde önceki özelliklerini yitirmesi üzerine yoğun bir tartışma bulunmaktadır. Eskiden mahallede yaşayanlar yoğun bir etkileşim içerisinde bulunurken halihazırda aynı site hatta aynı apartmanda yaşayanların birbirlerini tanımamaları sıklıkla karşılaşılan bir durum haline gelmiştir. Bu tartışmalar sosyolojik boyutun yanında idari bir yapı sorununu da beraberinde getirmektedir. 12.11.2012 tarihinde 6360 sayılı On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un kabul edilmesi sonucu büyükşehir sınırlarındaki köylerin mahalleye dönüşümü de oluşan problemlerin daha sık bir şekilde dile getirilmesine yol açmıştır. Muhtarlıklarca yerine getirilen kamu hizmetlerinin büyük çoğunluğunun belediye ve diğer kamu kurumlarınca ya da dijital ortamlar vasıtasıyla yapılması da günümüzde mahalle muhtarlıklarının işlevi hakkındaki tartışmalara kaynak teşkil etmektedir. Merkezi idareye ilişkin görev ve yetkilerinin yanı sıra yerel yönetimlere ait bir takım görev ve yetkilere sahip olan muhtarlıklar, mahalle sakinleri ile kurumlar arasında bir köprü vazifesi görmektedir. Ayrıca muhtar ve ihtiyar heyetinin adaylarının siyasi partiler tarafından gösterilmemesi de tarafsız olarak hemşehri hukukuna dayalı şekilde vazi-

felerini yapmalarını sağlamaktadır. Ancak mahalle muhtarlıklarının yıllar içerisinde önemini yitirdiği söylemleri ile sahip oldukları özlük hakları karşılaştırmaları bu birimin varlığını tartışmalı hale getirmiştir. Aynı mahallede yaşayan bireylerin demokratik haklarını kullanarak oluşturdukları yerel yönetim birimi olan mahalle muhtarlıklarının hukuki durumu ise bu tartışmaların sonuçlandırılmasında önemli bir etken olarak karşımıza çıkmaktadır. Dolayısıyla mahalle muhtarlıklarının görev ve yetkileri ile üzerinde yapılacak değerlendirmeler muhtarlıkların gerekliliği ve işlevleri hakkında yapılan tartışmalara da yön verecektir.

Anahtar kelimeler: Mahalle muhtarlığı, yerel yönetimler, kamu hizmetleri.

THE DEBATE ON THE ABOLITION OF NEIGHBORHOOD MUKHTARS' OFFICES AND THE LEGAL SITUATION

ABSTRACT

There is a lot of discussion around the fact that the concept of neighborhood, one of the most common units in local management systems at home and abroad, has lost its former characteristics. In the past, people living in neighborhoods were highly interacted with each other but nowadays it has become frequent to see people who do not even know each other despite living in the same building complexes or even in apartment buildings. These discussions bring along an administrative structure issue in addition to its sociological aspect. Upon the enactment of Law No. 6360 on Amending Certain Laws and Decrees due to the establishment of Fourteen Metropolitan Municipalities and twenty-seven districts on 12.11.2012, villages within the borders of metropolitan municipalities were turned into neighborhoods, leading to resulting problems being discussed more frequently. The fact that the great majority of the public services performed by mukhtar offices was undertaken by municipalities and other public organizations or through digital mediums constitutes a reason for the function of today's neighborhood mukhtar offices. Mukhtar offices which have several duties and powers regarding central administration and local managements act as a bridge between residents and organizations. In addition, the fact that candidates to mukhtar offices and community councils are not assigned by political parties allows for them to perform their duties in an objective manner. However, the existence of this unit has become controversial due to expressions indicating that neighborhood mukhtar offices have lost their importance over time in addition to comparisons made about the personal benefits they have. The legal status of mukhtar offices, a local management unit that is created by individuals living in the same neighborhood by exercising their democratic rights, welcomes us as an important factor to conclude these discussions. Therefore, assessments about the duties and powers

of neighborhood mukhtar offices will guide the discussions about the necessity and functionality of mukhtar offices.

Keywords: Neighborhood mukhtar offices, local management units, public services.